

Tetřev - nástroj ideologů virtuální divočiny k vyhnání návštěvníků a obyvatel Šumavy

Základní premisy

- **Tetřev není celosvětově ohrožen**, pouze vlivem oteplování ustupuje jako severský pták k severu (byl běžný i v okolí Plzně)
- **Tetřev byl donedávna lovným ptákem Evropy**, vč. Šumavy a mnohde je doposud je (kohouti v období toku), od r. 1988 v ČR celoročně chráněn, dnes v ČR kriticky ohrožený druh
- **Tetřev si na přítomnost lidí zvykne pokud ho nepronásledují - „imprinting“**, tokající tetřev může i zaútočit na člověka
- **Tetřev se dokáže usídlit i v blízkosti lidí**, pokud má ostatní podmínky dobré (zejména potravní, např. bobuloviny a mravence, vč. vody a stromy na přenocování s pevnými vodorovnými větvemi)
- **Tetřeva ohrožují hlavně predátoři** (prase, rys, liška, kuna, pes a vlk, jestřáb aj.)
- **Tetřev se na Šumavě stal zástupným důvodem vyhnání turistů a obyvatel z české Šumavy**, pod taktovkou předáků Bavorska (ředitelů NP Bayerische Wald) v rámci „širší strategie“
- Tetřev podle zákresů fanatika virtuální divočiny Pavla Hubeného má své jedno ohnisko v Bavorském lese v lokalitě vymezené pro rekreaci.

Kurovítí (rozvolněné lesy s bobulovitými plody)

Výňatek z publikace Šumava a její perspektivy II

Tetřev hlušec - **Tetrao urogallus**, **N, CI, chráněn v PO Šumava**. Tetřev pro svůj samotářský způsob života miluje rozsáhlé lesní komplexy, které jsou prostřídány travnatými plochami a rašeliništi s bobulovitými rostlinami. Je původním obyvatelem boreálního euroasijského tajgového lesa (Norsko, Švédsko, Finsko, Rusko, Mongolsko) a směrem na jih se jeho výskyt stává ostrůvkovitý - světlé staré horské lesy střední Evropy (Alpy, Karpaty, Pyreneje, stará bulharská pohorí) prostoupené světlinami - pasekami, vřesovišti a rašeliništi s bobulonosnými bylinami a keři, důležitá je i přítomnost rašelinišť, ale i mravenišť. Důležitý je bohatý podrost, zejména borůvky, poskytující potravu i úkryt. Dospělí ptáci se zejména v zimě živí kaloricky chudým jehličím nebo pupeny dřevin (během zimy zkonsumují až 2 kg jehličí). Pro jeho výskyt je důležitá potravní nabídka, zejména potravní základna pro mláďata, tj. přítomnost bobulonosných rostlin (např. borůvka, brusnice, klikva, vlochně) a mravenišť (kukly), neboť nekrmivá mláďata jsou po vyhlutí na nich závislá. Pro tetřeví kuřátka tvoří bílkovina z mravenišť až 90 % potravy. Mravenišťe však bývají na rozhraní "světla a stínu", příčímž rozpadem lesních porostů a odumřením stromového patra dochází ke změnám teplotních a vlhkostních podmínek, přehřívání půd, mizení medujících mšic (kterou potřebují mravenci) i mizení mravenišť a žádoucího hmyzu – tedy k rozpadu normálního potravního řetězce. Disturbované lesní polomy vyráběné „divočiny“ jen těžko je možno pokládat za vábné pódium tokaniště a jeviště přihlížejících tetřevích samic. Rovněž zvyšování počtu jeho predátorů (např. liška, kuna, rys) výrazně omezuje jeho počty. Největší kurovítí pták má ve střední Evropě relativně stabilní populace ve vysokých alpských polohách Švýcarska, Rakouska a Německa, také ve Skotsku, zatím co ve středohorských polohách Evropy dochází k rapidnímu snižování jeho četnosti, včetně Šumavy. V minulosti žil na celé Šumavě a Pošumaví, Českém lese, Brdech i na Plzeňsku. **Největší počty tetřeva na Šumavě byly okolo r. 1870, kdy zde bylo největší osídlení a také zde probíhala intenzivní těžební činnost**. Býval to vyhledávaný lovný pták (samec má velikost téměř jako krocan, výšku až 94 cm a váhu i přes 5 kg). Na tokaništi se na jaře scházeli domácí i zahraniční střelci, jako hosté knížete pána, aby získali některou z loveckých trofejí, přičemž široký tetřeví vějíř patřil k nejoblíbenějším (v jednotlivých myslivnách byly zařízeny hostinské pokoje pro vysoké hosty, např. v Prášílech, Filipově Huti, Modravě, Březníku, Stožci, Boubíně aj.). V letech 1880 – 1910 bylo jen na panství Vimperk a Český Krumlov odstřeleno 2700 tetřevů. Ještě v 50. letech 20. století byl na Šumavě běžně loven, v r. 1978 byl údajně uloven poslední na LS Arnoštov, po roce 1980 se stal chráněným druhem. V letech 1955 – 77 se plochy obývané tetřevem v ČR zmenšily na 10 % původní rozlohy (v r. 1978 bylo udáváno již jen cca 100 ks tetřeva na Šumavě, v r. 1995 celkem 157 ks). Ve zprávě KS SPPOP z r. 1987 se udává lokalizace pouze na některých rašeliništích. Do r. 1989 zmizel tetřev z vnitrozemí a byl omezen na pohraniční horstva. Následně jeho stavy v Krkonoších, Brdech, na Šumavě, v Českém lese a Jeseníkách byly částečně nebo úplně ovlivněny reintrodukcemi z umělých odchovů, repatriace na Šumavu, do Českého lesa či Krkonoš byly omezeně úspěšné - i v současnosti dochází na Šumavě k vypouštění uměle odchovaných jedinců. Dnes se tetřev vzácně vyskytuje v sz. a střední části Šumavy, většinou v hřebenových polohách. Jejich celkový počet je u nás odhadován zřejmě nadsazený cca 200-300 ks (z toho nejvíce na Šumavě), přičemž doc. K. Hudec udává k r. 2001 pouze 110 – 140 exemplářů v celé ČR. Pro zajištění biotopových podmínek pro jeho existenci jsou potřebné prosvětlené a rozvolněné staré lesní porosty (ke hřadování požaduje stromy s vodorovnými a dostatečně silnými větvemi, přičemž v hustém smrkovém porostu při rychlém startu a špatném letu často narazí), s bohatým zmlazením a nelesními plochami travních porostů a rašelinišť. Ornitolog RNDr. J. Hora

prohlašuje, že počty tetřevů narůstají, že většina tetřevů se zdržuje v rozpadajících se porostech (I. zónách). Členité bylinné patro je důležité z hlediska mikroklimatického, potravního i příp. úkrytu - slepice si tam zakládá hnízdní jamky, příp. pod keřky a vřesem. Důležitá je i dostupnost vody, přítomnost travnatých tokanišť, ale i vhodných míst pro popelení a dostupnost gastrolitů (tj. drobných kamínků k rozemílání a trávení rostlinné potravy), **bobulovité rostliny a mraveniště**. Kuřata potřebují otevřený prosluněný mnohotvárný les, živí se pouze živočišnou stravou, během dospívání přecházejí na rostlinnou (jehličí, pupeny, semena, bobule). Tetřevi se často zdržují na zemi, hřadují však i na stromech, kde oštipují jehličí (zejména v zimě) a nocují. Tetřeví kohouti a samice žijí celý rok odděleně a setkávají se pouze na jaře v době toku (v dubnu až květnu). Tetřev je tichý pták, pouze v době toku je znám jeho charakteristický hlas, spojeným s obřadním tancem. Uvedené požadavky nespĺňují dnešní souvislé smrčiny, ani „nucený“ disturbanční rozpad smrčín, uschlé stromy znamenají významnou ztrátu pro jeho potravní základnu, zejména během zimního období – někteří ornitologové prohlašují, že ač posouzení opětovného šíření tetřeva na Šumavě je diskutabilní a těžko hodnotitelné, že za tím je zvýšená biotopová a druhová ochrana (možno chápat znepřístupnění), příznivé klimatické podmínky v době vyvádění mláďat a příznivá vnitropopulační dynamika, příp. „nařízený“ rozpad horských smrčín. Zásadní ověřenou premisou je: čím vhodnější stanoviště, tím více tetřevů, ale i stoupá-li kvalita přírodního prostředí, stresové zatížení klesá! Stresové zatížení může potenciálně vzrůstat s vyšší intenzitou turismu, ale je známá i i určitá „odolnost“ při velmi vysoké intenzitě – tzv. „železní tetřevi“ např. z oblasti Třístoličnicku. Z pohledu etologie „vědeckí ornitologové a fundamentální ochránci nechtějí vědět, že **vedle vrozeného instinktivního chování mají mnozí ptáci, vč. tetřeva schopnost vnímat informace a učit se jejich vtiskováním (imprinting) si přivýkat, např. ignorovat nedůležitý opakující se podnět. Tedy i tetřev vnímá, že člověk, který ho nepronásleduje, nepředstavuje nebezpečí, a pak na známý zvuk pohybu turistů po stezce či motorové pily ani neopustí hnízdo. Tetřev často hnízdil vedle cesty či dráhy**, nevadilo mu holosečné hospodářství, ani kotlíkové seče či maloplošný způsob, přesto miluje větší komplexy lesů. Současná studie NPŠ vedle uvedeného konstatování zjistila, že výskyt tetřeva bývá do 300 m od turistických tras (na člověka si zvykne obdobně jako na vysokou zvěř). Z mnoha letitých zkušeností je známo, že tetřevovi nevadily hlučné těžební práce či rušivé úpravy lesních komunikací. Před 2. světovou válkou tetřev U Roklanské hájenky každoročně tokal i se pářil, přičemž starší děti se ho pokoušely chytit, což se jim nepodařilo. Pokud se tetřev nehoní a záměrně neruší, je schopen se adaptovat na „lidského živočicha“ ve své blízkosti, (což je i případ tzv. „železných tetřevů“ na Třístoličnicku). Tetřev není tak choulostivý jak se uvádí, dá se chovat v zajetí (např. na Hluboké, kde mu člověk nevadí ani při největších intimitetech). Tetřevem se zdůvodňoval i zákaz kácení napadených kůrovcových stromů (např. na Smrčině). **Nepříznivý rušivý (příp. stresující) vliv turistů na tetřevovité, rep. tetřeva, je možno považovat za zástupný spekulativní důvod k vyhnání člověka ze Šumavy. Na trvalém snižování počtu tetřevů se podílí zejména nedostatek potravy, větší početnost šelem, konkurence ze strany jelenů, drátěné oplocenky, vlastní populační dynamika, kontaminace prostředí, kyselá deště, ale i oteplování** (neboť je severským ptákem – dnes je u nás obvykle ve výškách nad 1000 m), lov a teprve v poslední řadě případné rušení turistů (v době toku, sezení na vejcích a v zimě - výdej energie). Prokazatelně nadměrný počet predátorů, ale i černé zvěře likviduje tetřeva i tetřívka, které loví a ohrožuje zejména v raných stádiích vývoje. Zajímavostí je provádět rychle přesuny jedinců na vzdálenost 10 – 20 km. **Ústup tetřevovitých ptáků z lesních oblastí severní polokoule (Eurosie), původně obyvatel čvrtohorní tajgy, není důsledkem přímého vlivu obyvatel, ale ekologických vlivů**, které doposud nebyly dostatečně specifikovány (resumé publikace Lesnická zoologie III, A. Pfeffer a kol., SZN Praha 1954). Lesník Ing. R. Stolařík v publikaci Plasko - osm a půl století v Plaské kotlině (Státní okr. archiv Plzeň-sever Plasy 1996) uvádí: "Nejstarší záznam o existenci tetřeva v panských lesích Plaska je z r. 1824, kdy zde bylo 6 tetřevů a 10 tetřívků, v roce 1831 8 + 38 kusů, v r. 1940 - 41 zde bylo 140 ks tetřevů (49 kohoutů a 91 slepic) na výměře 8000 ha. Odstřel kohoutů zde byl v roce 1887-1897 16 ks, v r. 1928 16 ks, v r. 1932 celkem 30 ks, v r. 1940 již jen 9 ks. Lesmistrů podávali denní hlášení o jeho toku (v r. 1890 to bylo 12 hlášení v době 23.3. - 4.4.). Pro zdar chovu je důležité důsledné potírání škodné - lišky, kuny, jezevce, tchoře, lasičky, toulavých psů a koček, dravých ptáků příp. ochrana před lovem člověka. Pro kuřata jsou pochoutkou mravenčí kukly, později pak bobule všech druhů a bukové a borové pupeny.“ Podle ČSO se na Šumavě vyskytuje 60-80 tokajících samců. **Ohrožen** zejména predátory, snad chorobami a pouze okrajově rušením lidmi (na něž si může zvyknout pokud ho nepronásledují). Typickým příkladem pro ideologii bezzásahovosti a divočiny je ochrana tetřeva: farizejská preference vybraného ohroženého, ustupujícího druhu před ostatními (další mohou zhytnout) a příkaz vyloučení turistů a obyvatel z území údajného výskytu tetřeva, „k podpoře tetřeví populace“, s návaznou rozsáhlou mediální kampaní omezených a záměrně vybraných, příp. upravených informací, tedy nechápání celostního pohledu, širších a zpětných vazeb, dle zák. o myslivosti lovná zvěř. Ve Skotsku, s příznivými ekologickými a potravními možnostmi, byť je „vyrušován“ lidmi, je stále lovnou zvěří, což dokládá spekulativní zástupný důvod vyhánění lidí ze Šumavy odůvodněním záchrany tetřeva. Doposud udávané lokality tetřevů po rozsáhlém disturbančním rozpadu horských smrčín jež mají změněné stanovištní a potravní podmínky, nelze je tedy spekulativně používat ke znepřístupňování území. **Z hlediska veřejného zájmu je ve střetu ochrana cca 100-200 ks jednoho ustupujícího severského druhu, u něhož však z hlediska zachování celkové populace nedochází k ohrožení, oproti oprávněnému celospolečenskému veřejnému zájmu 10 milionů obyvatel ČR a množství dalších zahraničních návštěvníků, pro které je vyhlášen zákaz návštěvy většiny území NP Šumava** (odůvodňovaný zástupným důvodem ochrany tetřeva). Mo prováděn, Ma zajišťován ideologii vyhánění člověka ze Šumavy

OCHRANA ZÁJMŮ TETŘEVOVITÝCH (hrabavých) PTÁKŮ

Výňatek ze Strategie rozvoje Šumavy - západ (P. Valtr)

Ústup tetřevovitých ptáků z lesních oblastí severní polokoule (Euroasie), původně obyvatel čvrtohorní tajgy, není důsledkem přímého vlivu obyvatel, ale ekologických vlivů, které doposud nebyly dostatečně specifikovány (resumé publikace Lesnická zoologie III, A. Pfeffer a kol., SZN Praha 1954). Pouze ve skandinávských zemích jsou jejich populace relativně stálé, v důsledku malých stanovištních ekologických změn. Nepříznivý rušivý vliv turistů na tetřevovité, rep. tetřeva, je možno považovat za zástupný spekulativní důvod k vyhnání člověka ze Šumavy. Potřebné je nepreferovat jeden ohrožený druh před dalšími.

Tetřev hlušec (Tetrao urogallus)

Je původním obyvatel boreálního euroasijského tajgového lesa, ale i světlých horských lesů střední Evropy. Tento největší kurovitý pták střední Evropy, žil v minulosti téměř po celé Šumavě a Pošumaví, Českém lese, Brdech, Křivoklátsku, Slavkovském lese, Krušných horách i sz. Plzeňsku (ale i severních hraničních horách ČR). Dříve to byl vyhledávaný lovný pták (samec má velikost téměř krocana, výšku až 94 cm a váhu 5 - 6 kg). Ještě v 50. letech 20. století byl běžně loven prominenty či zahraničními lovci (za 75 USD), přičemž v jednotlivých myslivnách byly zařízeny hostinské pokoje pro vysoké hosty (např. v Prášilech, Filipově Huti, Modravě, Březníku, Stožci, Boubíně aj.). Na vrcholku Poledníku stávala chata Na Tokáni, ve které se pravidelně scházeli domácí i zahraniční střelci, jako hosté knížete pána, aby získali některou z loveckých trofejí, přičemž široký tetřeví ocas patřil k nejoblíbenějším. Tetřev pro svůj samotářský způsob života miluje rozsáhlé lesní komplexy, které jsou prostřídány travnatými plochami a rašeliništi s bobulovitými rostlinami. Pro jeho výskyt je důležitá potravní nabídka, tj. přítomnost bobulonosných rostlin (např. borůvka, brusnice, klikva, vlochyň) a mravenišť (kukly), neboť nekrmivá mláďata jsou po vylíhnutí na nich závislá (ta však bývají na rozhraní "světla a stínu"). Pro zajištění podmínek pro jejich existenci jsou tedy potřebné prosvětlené a rozvolněné staré lesní porosty (ke hřadování požaduje stromy s vodorovnými a dostatečně silnými větvemi, přičemž v hustém smrkovém porostu při rychlém startu a špatném letu často narazí), s bohatým zmlazením a nelesními plochami travních porostů a rašelinišť (členité bylinné patro je důležité z hlediska mikroklimatického, potravního i příp. úkrytu (slepice si tam zakládá hnízdní jamky, příp. pod keřky a vřesem). Tetřeví se často zdržují na zemi, hřadují však obvykle na stromech (listnácích i jehličnanech, kde oštipují listy či jehličí (zejména v zimě) a nocují. Důležitá pro jejich přítomnost je také dostupnost čiré pitné vody, přítomnost tokanišť - rozvolněné a prosvětlené staré lesní porosty, příp. i s travnatým porostem, ale i vhodných míst pro popelení a dostupnost gastrolitů (tj. drobných křemičitých kamínků k rozemílání a trávení rostlinné potravy). Uvedené požadavky však ne zcela splňují převažující souvislé jehličnaté přirozené klimatické a podmáčené smrčiny. Tetřev je stálým ptákem. Tetřeví kohouti a samice žijí celý rok odděleně a setkávají se pouze na jaře v době toku (na jaře v dubnu až do počátku května, v nižších polohách již v březnu, na tokaniště přilétá večer, tok začíná na úsvitu, nakonec kohouti odbíhají za vábicemi samicemi k páření do ústraní, ojedinele dochází k jejich toku i na podzim). Tetřev snáší beze škod a ztrát i nejdřnsnější zimy. Tetřev je tichý pták, pouze v době toku je znám jeho charakteristický hlas, spojeným s obřadním tancem. Slepice zakládá hnízda i těsně vedle lesní cesty, ale tím, že na hnízdě sedí velmi pevně a má neobyčejně dobré krycí zbarvení, nebyvá hnízdo zničeno. Na hnízdě sedí 26 - 28 dnů a při odchodu z hnízda zakrývá vejce. Slepice z počátku vyhledává mláďatům potravu hrabáním (podobně jako domácí kvočna). Mladí tetřevi se vyvíjejí velmi rychle, v příštím roce jsou již dospělí. Tetřev se v létě živí bobulemi, plody, bukvicemi i hmyzem, v zimě pupeny stromů, příp. jehličím, mechy a lišejníky. Tetřev si nelibuje v blízkosti lidí, i když se jich nebojí, v době toku na vetřelce i zaútočí. Pověstná jejich plachost v některých případech zcela mizí (viz: Neobvyklé chování tetřevů - MVDr. I. Prekop, časopis Šumava 29/1989). Tetřev chovaný na Hluboké ve voliére i přes trvalou návštěvnost lidí toká zcela normálně. Tetřev je u nás již chráněn jako kriticky ohrožený druh. Nejprve vymizel z nižších poloh do 800 m, posléze i z poloh do 1000 m n.m. Dnes se tetřev vzácně vyskytuje zejména v sz. a střední části Šumavy, většinou v polohách nad 1000 m, v rozsáhlejších smíšených a jehličnatých horských hlubokých lesích se světlinami a rašeliništi. Zřejmě jeho hojný výskyt byl pod vrchem Tetřev (1260 m) u Tetřevských slatí. Tetřeví se v přírodě dožívají 12 let, v zajetí 18 let. **Tetřev není tak choulostivý jak se uvádí, dá se chovat v zajetí.** Pokusy o jeho opětne vysazení do přírody však z neznámých důvodů selhávají (stalo se tak v Krkonoších, v současnosti připravují Domažlické městské lesy vysazení 20 ks v Čerchovských hvozdech od německého chovatele po 14. tis. Kč/ks po aklimatizaci v obůrce). **Stavy tetřeva v ČR velmi rychle ubývají** (odhad z roku 1967 cca 1230 ks, z r. 1977 cca 460 ks), na Šumavě bylo v r. 1970 sečteno 1022 tetřevů, v r. 2004 již jen cca 240 (na jižním okraji Šumavy, ve vojenském újezdu Boletice činily stavy tetřevů v letech 1948 - 56 celkem 133 ks, v r. 1967 73 ks, v r. 1976 49 ks a v r. 1987 již jen pouhých 10 ks). Celkový počet tetřevů je u nás dnes odhadován celkem na 200 - 400 ks. **Příčiny jeho úbytku nejsou zcela jasné:** nejčastěji se uvádí intenzifikace lesního hospodářství, nevhodné hospodaření a postupy v lesích, ale i klimatické změny (oteplení), vlastní populační dynamika (dlouhodobý intenzivní lov nejkvalitnějších kohoutů), kontaminace prostředí (okyselení půdy), škodné šelmy (dnes i rys a divoká prasata), nedostatek vhodné potravy, lov a v poslední řadě případné rušení turisty. Zdá se že jeho osud je podobný osudu severoamerického krocana. Vzhledem k údajné ochraně tetřeva nepovolilo MŽP ČR ani po 13-letém snažení šumavských obcí otevření hraničního přechodu Modrý sloup, vzhledem k údajnému nebezpečí ohrožení areálu tetřeva rušením pěšími turisty procházejícími po historické staleté zemské stezce, která byla dlouhodobě využívána bez ohrožení tetřevů (Bejček uvádí za doby toku, sezení na vejcích a v zimě - výdej energie). Přitom je známo, že vojenská technika jim v těchto místech nevadila a že jejich dobré stavy jsou zejména v lokalitách některých lesnických zásahů vč. působení těžké mechanizace. Po dalším protestu obcí má být hraniční přechod Modrý sloup pouze letos na 5

víkendů otevřen s průvodcem. Zajímavá je informace Ing. R. Stolaříka v publikaci Plasko - osm a půl století v Plaské kotlině (Státní okr. archiv Plzeň-sever Plasy 1996): "Nejstarší záznam o existenci tetřeva v panských lesích Plaska je z r. 1824, kdy zde bylo 6 tetřevů a 10 tetřívků, v r. 1831 8 + 38 kusů, v r. 1940 - 41 zde bylo 140 ks tetřevů (49 kohoutů a 91 slepic) na výměře 8000 ha. Odstřel kohoutů zde byl v roce 1887-1897 16 ks, v r. 1928 16 ks, v r. 1932 celkem 30 ks, v r. 1940 9 ks. Tetřev často hnízdil vedle cesty či dráhy, nevidilo mu holosečné hospodářství, ani kotlíkové seče či maloplošný způsob, přesto miluje větší komplexy lesů. Lesmistrů podávali denní hlášení o jeho toku (v r. 1890 to bylo 12 hlášení v době 23.3. - 4.4.). Pro zdar chovu je důležité důsledné potírání škodné - lišky, kuny, jezevce, tchoře, lasičky, toulavých psů a koček, dravých ptáků příp. ochrana před člověkem. Pro kuřata jsou pochoutkou mravenčí kukly, později pak bobule všech druhů a bukové a borové pupeny. Roční odstřel max. 1/3 tokajících ptáků."

Tetřev nevyhání lidi, lidi vyhání ideologové divočiny Pavel Pechoušek, Šumava podzim 2012

Tetřev dokáže žít s lidmi, ale hlasatelé divočiny nedokážou žít s lidmi, kteří normálně uvažují. Tuto známou skutečnost dokládá i býv. hajný Vladislav Volečka z Březníku u Modravy, který říká, že tetřev byl 40 let jeho milý soused. Ten 40 let prožil ve službách šumavským lesům (od r. 1963) jako polesný a hajný. Staral se o více než 8500 ha šumavských lesů na Filipově Huti, Modravě a Kvildě. Prohlašuje: V šedesátých letech tam byly pětihektarové zbytky pralesa (pod Mokrou či směrem k Mathausenu), 500 let staré. Krásné stromy se nechaly sežrat kůrovcem, tomu opravdu nerozumím. Třeba okolo Poledníku, tam se nemůže nic uchytit, možná za 500 let. Měl jsem opravdu štěstí, že jsem poznal tu správnou Šumavu, dnes když vidím ten les, tak bych brečel.

V okolí Filipovy Hutě byla tehdy početná populace tetřeva hlušce, ti byli tenkrát všude, na Trianglu, Černé hoře, Hanifbergu, Černohorské slati, Mrtvém vrchu, Mokrůvkách, Luzném, Špičáku, Plättenhausenu, Zaroklaní, Soutoku, Studené a Modravské hoře. V období toku a také probouzející se přírody (do půlky března do konce června) začínal tok před čtvrtou hodinou a končil kolem páté. Po hodině tokání došlo k hlučnému sletu ze stromových velikánů. **Tam kde jsem kdysi čekal na tetřeva je jen suchý les a s ním zmizel tetřev, neboť se žíví čerstvými pupeny jehličnanů a mravenci.** Navíc tetřev toká výhradně v korunách stromů. Přestože je tetřev plachý, na přítomnost jeho nerušících lidí si zvykne. V roce 1975 sázela skupina studentů pod Velkou Mokrůvkou stromky, přičemž u jednoho starého smrku seděla na vejcích slepice tetřeva, avšak hnízdo neopustila. Později jsem tam sledoval její rodinku se 13 kuřaty. Podobné případy se stávaly při přibližování dříví koňmi či při kácení dřeva motorovou pilou. Tento zkušený lesník říká, **přestože stromky sázelo stovky lidí, kteří je tam vozily autobusy, na populaci tetřeva to nemělo vliv, neboť ten umí žít s lidmi.**

Ke stavu populace tetřeva hlušce na Šumavě a v Bavorském lese

(Publikace vydaná National Park Bayerische Wald)

- Populace tetřeva: nález cca 200 jedinců, dle výpočtu v NP Šumava a Bayerische Wald 300 - 350 ks, k přežití údajně potřeba min. 470 ks
- Rychlé přesuny jedinců se odehrávají na vzdálenost 8 - 18 km (zřejmě vzhledem k nepříznivým změnám biotopu)
- Vhodná stanoviště údajně jsou na 17 % území NPŠ + NP Bayerische Wald
- Údajně vliv současného využití lesů *není zřejmý* (zřejmě spekulativně vzhledem k usychání smrčín)"
- Stresové zatížení vzrůstá s intenzitou turismu, ale je i určitá „odolnost“ při vysoké intenzitě - tzv. „železní tetřevi“ (např. Třístoličník)
- Vyšší stresové zatížení prokazatelné až při intenzivní těžbě dřeva
- Stoupá-li kvalita přírodního prostředí, stresové zatížení klesá
- Z grafiky vyplývá: **jádrovým územím není dlouhodobě turisticky po silnici nepřístupné Luzenské údolí, ale Mokrůvky !**, text: rozdíly v rozšíření v krajině umožňují objektivní posouzení turistických tras
- S pokryvem půdy klesají škody na hnízdech.

ZÁVĚR

Ochrana tzv. „erbovního druhu - tetřeva“ je ideologickým zástupným důvodem k vyhnání turistů a obyvatel z české Šumavy.

Zcela jiná hlediska jsou

- v rakouské části, kde i přes nevyhlášenou ochranu jsou jedinečné kvalitní horské klášterní lesy a to vč. 8 km lyžařských sjezdovek,
- v německé části, kde je vynikající sjezdový areál na nechráněném Velkém Javoru, přičemž hřebeny Šumavy s jejich chatami jsou přístupné i motorovými vozidly
- v české části, kde obyvatelé a turisté jsou jako „nepřátelé přírody“ totálně omezováni, rozsáhlá území jsou nepřístupná a hlídaná strážci, hřebeny jsou ojediněle přístupné a to pouze pěšky, přičemž národní park ztratil faktickou výchovnou funkci: za rok může pouze cca 100 lidí navštívit s doprovodem rozsáhlá neopodstatněle zakázaná území !

Dlouhodobě je naplňován utajovaný záměr Bavorska: revanš za vyhnání - když ne my, tak „virtuální divočina“ s predátory !

Stresové zatížení tetřeva je dlouhodobě ideologicky záměrně katastroficky zveličováno, trvalá stresová zátěž obyvatel Šumavy z nepřístupnosti území je však opomíjena (byla prokázána např. v Ašském výběžku za železné opony), přičemž sídla na Šumavě jsou neopodstatněle součástí NP, v Bavorsku však ne !!!

V současnosti děkujeme zejména:

- štědře placenému kolaborujícímu Hnutí Duha s předním aktivistou veterinářem Jaromírem Bláhou
- ministrovi životního prostředí geologovi Richardu Brabcovi
- nejvyššímu česko-slovenskému úředníkovi EU pedologovi Ladislavu Míkovi
- dlouhodobě dočasnému fanatickému řediteli NP a CHKO Šumava geografovi Pavlu Hubenému.